

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Enarratio Epistolæ Prioris Ad Timothevm, Et Dvorvm
Capitum secundæ**

Melanchthon, Philipp

Vitebergæ, 1561

VD16 M 3167

De Prima Qvæstione. An semper sit in Ecclesia veritas sine erroribus?

urn:nbn:de:hbz:466:1-36308

I. EPISTOLA AD
ad defensionem ordinariæ potestatis, ut nominat.
Et magna certamina ex hac iudicij dissimilitudine oriuntur.

Hæc de specie externa Ecclesiæ considerare
necessæ est, Ne deformitate dissipationis deterre-
amur à ueritate, Sed regulam teneamus, Si qui
aliud Euangelium docet, anathema sit. Postquam
diximus, quæ & ubi sit uera Ecclesia, & qualis
sit eius species, Sequuntur iam hæc quæstiones.

An in ea sit ueritas semper sine erroribus.
Secunda, qualis sit potestas ministrorum.
Tertia, Quæ sit authoritas in iudicando
in interpretatione.

DE PRIMA QUÆSTIONE.

An semper sit in Ecclesia Ue-
ritas sine erroribus?

Responeo hæc propositiones, Ecclesia e-
rit, item Ecclesia est columnæ & sedes
ritatis, sunt Synecdochæ, Et alia de alijs con-
gationibus intelligitur, & loquuntur de diversis
generibus errorum.

Sæpe est magna multitudo, que titulum
bet Ecclesiæ, quæ tamen non est uera Ecclesiæ,

AD
ut nominat,
dissimilitud.
e consideran
ionis deterre
amus, si qui
sit. Postquam
ia, & quali
uestiones.
erroribus.
i strorum.
iudicando
IA
esia De
is?
Ecclesia e
a & sedes
de alijs con
tur de diuin
e titulum
ra Ecclesi
ca

T I M O T H : C A P . I I I . 48

cœtus hostilis bellum gerens cum electis. Sicut
erant pontifices, Pharisæi, Sadducæi, tempore
Zachariæ, Hi nec fundamentum retinebant quod
ita nominat Paulus 1. Corinth: 3. Fundamentum
aliud ponit non potest præter id quod positum est,
quod est Iesus Christus, Defendebant enim Pha
risæi & Sadducæi multos errores contra articu
los fidei.

Talis multitudo etiamsi titulum sibi arrogat,
& dominatur in Ecclesia, Tamen nequaquam est
vera Ecclesia seu pars ueræ Ecclesiæ. Ideo scri
ptum est Ioan: 8. Vos ex patre Diabolo estis, Et
talem fuisse multitudinem in Israël manifestum est,
fore etiam talem post Apostolos prædictum est,
& res ostendit, Matth: 24. Multi pseudopro
phetæ surgent & seducent multos. Et 1. Timo
4. Spiritus certò dicit postremis temporibus
multos à fide discessuros esse, & credituros Spi
ritibus impostoribus.

Et horrenda est descriptio Antichristi 2.
Thessal: 2. dominantis in templo Dei, horribili
furore stabilientis idola, & mendacia quæ pu
gnant cum articulis fidei. Hæc tristissima de
scriptio loquitur de latè dominantibus, & de ma
gna multitudine, & de horrendis idolis & men
dacijs. Hinc satis perspicuum est multos qui ti
tulum habent Ecclesiæ errare: Ac necesse est hæc
testimo-

I. EPISTOLA AD

testimonia meminisse, ut opponantur allegantibus
nomen Ecclesiae de impia congregazione.

Sed de altera parte quae est uera Ecclesia
camus. Etsi in hac quoque multi sunt infi-
mi, & alias plus, alias minus est caliginis, Tamen
in hac retinetur fundamentum, alioqui pro-
nulla esset Ecclesia. Semper autem aliquos
electos ostendit Dominus, cum inquit Matth.
Breuiabuntur hi dies propter electos. Item So-
per uerus est articulus fidei, Credo esse sanctam
Ecclesiam Catholicam. Item, Ego uobiscum fu-
usq; ad consummationem seculi. Item, Esaias
Hoc est foedus meum cum eis dicit Dominus,
ritus meus qui est in te, & uerba mea, qua p
in ore tuo, non recedent ab ore tuo. & ab ore
minis tui, deinceps & in sempiternum. Ma-
24. In aduentu filii hominis duo erunt in
unus assumetur, alter relinquetur.

Etsi autem & hæc uera Ecclesia aedit con-
sionem, exauditur & conspicitur, Tamen
illa dominatrix Synagoga longè superat ma-
dine & splendore, ut tempore passionis
magna erat paucitas, Et Esaias inquit cap.
si Dominus reliquisset nobis semen. Et hic
deretur immensa bonitas Dei, Sicut enim in
radyso Diabolus totum genus humanum pa-
conatus est, ita perpetuo grassatur & pa-

pluri-

TIMOTH: CAP. III. 49

plurimos. Sed tamen reprimit eum filius Dei ne uniuersum genus humanum pereat, eripit et seruat multos, et subinde instaurat Ecclesiam. Ideo de hoc paruo coetu inuocantium dicitur Danielis 11. Et docti in populo docebunt multos, et ruent in gladio et flamma.

Manent autem in hac uita, et in hac uera Ecclesia multae infirmitates, et quidem seniores magis agnoscent et deplorent suam caliginem, et alienam, et suas sordes. Ideo inquit Paulus 1. Corinib: 3. Alij super fundamentum extruunt aurum, alij argentum, alij stipulas. Extruunt aurum et argentum, cum refutant hæreses et illustrant articulos fidei, Stipulas nominat contagia opinio- num, in quibus aliquid erroris est, ut de Ceremo- nijs, ut multum stipularum Augustinus et alijs sancti super fundamentum extruxerunt.

Cum igitur Paulus inquit, Ecclesiam esse co- lumnam et sedem ueritatis, sciamus eum loqui de uera Ecclesia retinente fundamentum, et non propugnante pertinaciter idola et mendacia pu- gnantia cum articulis fidei, Quia Deus semper in aliqua parte generis humani uult agnosciri, eti- am si est exigua. Huc pertinet et dictum ad Ephe: 5. Ut sis stat sibi Ecclesiam non habentem maculam, et ut sit sancta et inculpata, scilicet, in uera doctrina, et uera fide Deum inuocans,

H   Et

I. EPISTOLA AD

Et iusta propter filium Dei, imputatione & inchoatione.

DE SECUNDA

QUESTIONE.

De potestate ministrorum.

Expressum mandatum est Marci ultimo, ^{pro} dicate Euangeliū omni creature. Et 2. Corinθ: 3. Sumus ministri noui testamenti non literæ, sed Spiritus. Et Ioan: ultimo, Sicut mihi me pater, sic ego mitto uos. Hoc mandatum complectitur ea quæ ad substantiam ministerij Euangeliū pertinent, uidelicet prædicationem Euangeliū, administrationem Sacramentorum, excommunicationem contumacium, Absolutionem agerium poenitentiam, iudicia de uocatis ad ministerium Euangelicū. Rectè etiam addi possunt iudicia de doctrina, Quia hæc pars necessariæ est in prædicatione Euangeliū.

Nequaquam uero illa creatura potestatem habet noua dogmata condendi de essentia aut nuntiitate Dei, aut nouos cultus instituendi, Sed filius qui in sinu patris est, enarrauit nobis. Hoc dictum est Matth: 17. Hunc audite. Item ipse inquit Ioan: 17. Pater sanctifica eos in ueritate, sermo tuus est ueritas. Item Matth. 15. ^f fuit